

Sygn. akt VU 20/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Marzena Foltyn-Banaszczyk

Protokolant stażysta Iwona Jasińska

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o przeliczenie kapitału początkowego

na skutek odwołania W. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 28 listopada 2014 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje W. W. prawo do przeliczenia kapitału początkowego przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia od dnia 1 lutego 1966 roku do dnia 31 sierpnia 1966 roku.

Sygn. akt V U 20/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 listopada 2014 roku wydaną w sprawie nr (...) - 2014 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ponownie ustalił kapitał początkowy wnioskodawcy W. W. na dzień 1 stycznia 1999 roku z uwzględnieniem okresu nauki zawodu od dnia 1 września 1966 roku do dnia 30 czerwca 1969 roku. Jednocześnie odmówiono uwzględnienia okresu zatrudnienia do dnia 1 lutego 1966 roku do dnia 31 sierpnia 1969 roku jako niedostatecznie udowodnionego.

We wniesionym w dniu 18 grudnia 2014 roku odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca W. W. zakwestionował decyzję w części dotyczącej nieuwzględnienia przez organ emerytalny okresu zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 1 lutego 1966 roku do dnia 30 września 1966 roku. Wnioskodawca podniósł, iż w tym okresie posiadał angaż zatrudnienia w (...) i faktycznie podjął zatrudnienie w dniu 1 lutego 1966 roku na co wskazuje umowa zawarta w dniu 10 lutego 1966 roku.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Na rozprawie strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił co następuje:

W. W. w dniu 2 października 2014 roku złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego. Następnie w dniu 7 listopada 2014 roku wniósł o ponowne ustalenie kapitału początkowego.

(okoliczności niesporne; wniosek – k. 1, k. 15 akt ubezpieczeniowych).

Wnioskodawca w dniu 10 lutego 1966 roku podpisał z Zakładami (...) w G. umowę o pracę na czas określony od dnia 1 lutego 1966 roku do dnia 30 września 1966 roku w ramach (...) ze wskazanym wynagrodzeniem.

(dowód: umowa k. 5 akt kapitałowych, k.3,k.8; umowa k. 3 akt osobowych)

W. W. został zatrudniony w ramach (...) w Zakładach (...) w G. od dnia 1 lutego 1966 roku po zakończeniu szkoły podstawowej jako przysposobienie pracownika do zawodu przy zakładzie (...). Umowę podpisał dopiero w dniu 10 lutego 1966 roku. Jako pracownik zatrudniony w ramach (...) wnioskodawca otrzymał mundur oraz wynagrodzenie. Przechodził w ramach zatrudnienia przez wszystkie działy zakładów – olejarnia, farbiarnia, folii odblaskowej. Przez trzy dni odbywał instruktaz szkolny, zajęcia teoretyczne oraz przygotowanie, w pozostałe dni wykonywał pracę. Było to zatrudnienie jak pracownika młodocianego od godziny 6.00 do 13.00. Zatrudnienie w ramach (...) trwało do 31 sierpnia 1966 roku. Od 1 września 1966 pracownicy zostali przyjęci w pierwszej kolejności do (...) w R..

W okresie zatrudnienia wnioskodawcy do dnia 1 lutego 1966 roku do dnia 31 sierpnia 1966 roku nie występowały przerwy w tym zatrudnieniu.

(dowód: zeznania W. B. k. 28-29; zeznania W. W. k.29)

Od dnia 1 września 1966 roku do dnia 24 czerwca 1969 roku wnioskodawca uczęszczał do (...) w R. i jednocześnie był uczniem praktycznej nauki zawodu w Zakładach (...) w G.. Od 1 lipca 1969 roku do dnia 31 grudnia 1969 roku odbywał wstępny staż pracy w Zakładach (...) w G..

(dowód: świadectwo szkolne k. 2 akt kapitałowych, zaświadczenie k. 3 akt kapitałowych; opinia k. 4 akt kapitałowych; karta osobista k. 1 akt osobowych; umowa o szkolenie k. 2 akt osobowych)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył co następuje :

Odwołanie jest uzasadnione, co skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek.

Zasady ustalania kapitału początkowego określa art. 174 ustawy, który w ustępach 1-3 stanowi:

1. kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (ust. 1),
2. przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (ust. 2),
3. podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu od dnia 1 stycznia 1980 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. (ust. 3).

Należy w tym miejscu zauważyć, że postępowaniu przed organem rentowym ubezpieczony jest zobowiązany do dołączenia do wniosku dowodów uzasadniających prawo do świadczeń i ich wysokość (art. 116 ust. 5 powołanej ustawy), przy czym stosowane nadal na mocy art. 194 powołanej ustawy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń

(Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) przewiduje zamknięty katalog środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków ograniczony do zaświadczenia zakładu pracy wystawionego według określonego wzoru lub legitymacji ubezpieczeniowej zawierającej wpisy dotyczące zarobków.

W postępowaniu sądowym nie obowiązują jednak ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających okresy zatrudnienia a stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.). W toku postępowania odwoławczego, toczącego się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego, strony są natomiast obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Dowody, w szczególności z osobowych źródeł dowodowych, na okoliczność ustalenia wysokości zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru świadczenia należy przy tym oceniać rygorystycznie. Można dokonywać na ich podstawie ustaleń faktycznych tylko wówczas, gdy są dowodami nie budzącymi wątpliwości, spójnymi i precyzyjnymi.

Należy przy tym pamiętać, że przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wynagrodzenia czy okresów zatrudnienia w sposób przybliżony lub prawdopodobny.

W ocenie Sądu wnioskodawca przedstawił wiarygodny dowód, który w sposób spójny i nie budzący wątpliwości pozwolił na ustalenie okresu zatrudnienia wnioskodawcy w ramach (...) w Zakładach (...) w okresie do dnia 1 lutego 1966 roku do dnia 31 sierpnia 1966 roku. Takim dowodem są zeznania świadka W. B., która był również w tym samym okresie zatrudniony w ramach (...) przez ww. zakład. W ocenie Sądu Okręgowego zeznania tego świadka są jasne, logiczne i wiarygodne i mogą być podstawą ustaleń faktycznych w sprawie w zakresie ustalenia okresu zatrudnienia wnioskodawcy w spornym okresie.

W szczególności świadek był zatrudniony w takim samym charakterze i w tym samym okresie co wnioskodawca na podstawie umowy o pracę jako młodociany w ramach (...) Zakładach (...). Jako potwierdzenie przedłożył do wglądu posiadane dokumenty zatrudnienia. Szczegółowo też wskazał, iż wspólnie z wnioskodawcą wykonywali pracę młodocianych, opisał system i charakter pracy, czas pracy. Podał, że w ramach zatrudnienia wnioskodawca wykonywał pracę na wszystkich wydziałach, w godzinach jak młodociany, z uwzględnieniem zajęć teoretycznych. Zatrudnienie to miało miejsce przed powstaniem (...) w R.. Z danego (...) bowiem pracownicy młodociani w pierwszej kolejności zostali przyjęci do tej szkoły. Wnioskodawca zatem z (...) od 1 września 1966 roku rozpoczął naukę w (...) w R. i naukę praktyczną zawodu od dnia 1 września 1966 roku. Zeznania świadka są jasne i logiczne, korespondują z zeznaniami wnioskodawcy. Znajdują również potwierdzenie w dokumentach. Dokumenty bowiem złożone do akt sprawy, w tym w aktach kapitałowych oraz w aktach osobowych, potwierdzają logiczny i ciągły przebieg zatrudnienia wnioskodawcy w poszczególnych, następujących po sobie okresach.

Na zatrudnienie w Zakładach (...) od 1 lutego 1966 roku wskazuje również umowa. Jak słusznie podkreślił wnioskodawca, gdyby nie doszło do podjęcia zatrudnienia zapisy umowy byłyby nielogiczne. Umowa bowiem została podpisana w dniu 10 lutego 1966 roku, wskazując na dzień rozpoczęcia zatrudnienia od dnia 1 lutego 1966 roku. Oznaczało to, że w dniu 10 lutego 1966 roku wnioskodawca był pracownikiem Zakładów. Również znajdujące się w aktach osobowych wnioskodawcy pismo z dnia 1 czerwca 1966 roku wskazuje na okoliczność, iż w tym okresie wnioskodawca był pracownikiem Zakładów, skoro usprawiedliwia swoje zachowanie w trakcie zatrudnienia w Zakładach. Podanie w dniu 1 czerwca 1966 roku załatwiono pozytywnie i od dnia 2 czerwca 1966 roku wnioskodawca został zatrudniony ponownie. Z pisma nie wynika przy tym, że nastąpiła przerwa w zatrudnieniu wnioskodawcy. Pismo bowiem datowane jest na dzień 1 czerwca 1966 roku i jest w nim mowa o zachowaniu wnioskodawcy, podatnie jest rozpoznawana w dniu 1 czerwca 1966 roku i od 2 czerwca 1966 roku ponownie zatrudniono wnioskodawcę. W aktach brak jest natomiast udokumentowania czy i kiedy mogło nastąpić rozwiązanie umowy o pracę. Świadek i wnioskodawca zeznali, że nie pamiętają takiej przerwy w zatrudnieniu. Spekulacje na ten temat samego wnioskodawcy nie znalazły pokrycia w dokumentach w aktach osobowych wnioskodawcy. Należało zatem przyjąć, iż do incydentu doszło w dniu 1 czerwca 1966 roku, trudno bowiem w aktach sprawy znaleźć jakiegokolwiek uzasadnienie dla

twierdzenia, że nastąpiła przerwa w zatrudnieniu i że ewentualna przerwa trwała dłuższy czas. Pismo z dnia 1 czerwca 1966 roku jest jednocześnie dowodem, iż w czerwcu 1966 roku wnioskodawca był zatrudniony, a w konsekwencji było potwierdzeniem, że zatrudnienie wnioskodawcy w zakładach (...) nie rozpoczęło się od dnia 1 września 1966 roku, lecz do takiego zatrudnienia doszło na podstawie umowy od dnia 1 lutego 1966 roku.

Zgodnie z § 9 ust. 3 uchwały Nr 55 Rady Ministrów z dnia 1 marca 1966 r. w sprawie dalszego rozwoju i działalności ochotniczych hufców pracy Związku (...) (M. P. Nr 11, poz. 75 z późn. zm.) zatrudnianie młodocianych uczestników (...) mogło nastąpić tylko z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 226 z późn. zm.), przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz innych przepisów właściwych dla tej kategorii pracowników.

Zgodnie zaś z art. 1 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 226 z późn. zm.) młodocianymi w rozumieniu ustawy były osoby, które ukończyły 14 lat, a nie przekroczyły 18 lat życia. Według art. 13 ust. 2-3 ww. ustawy, młodocianych w wieku powyżej lat 16 obowiązywał normalny czas pracy stosowany w zakładzie pracy, jednakże do tego czasu pracy wliczało się czas dokształcania określonego w art. 12 ust. 2 i 3 bez względu na to, czy nauka odbywa się w godzinach pracy czy poza godzinami pracy, chociaż w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo.

Mając na uwadze ustalenia faktyczne poczynione w sprawie oraz dokonaną ocenę materiału dowodowego należało stwierdzić, iż wnioskodawca udowodnił swoje twierdzenia i wykazał okres zatrudnienia od dnia 1 lutego 1966 roku do dnia 31 sierpnia 1966 roku w ramach (...) jako pracownik młodociany na podstawie umowy o pracę. Okres ten należało zatem uwzględnić przy przeliczeniu kapitału początkowego (odwołaniu omyłkowo wnioskodawca wskazał okres do dnia 30 września 1966 roku – okres od dnia 1 września 1966 roku do dnia 30 września 1966 roku został uwzględniony przez organ emerytalny w zaskarżonej decyzji).

W tym stanie sprawy Sąd Okręgowy uznając wniesione odwołanie za zasadne zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i przyznał prawo wnioskodawcy do przeliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem spornego okresu zatrudnienia.